

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

Søfolkernes Forhold, der efter Danmarks Befrielse forelægges her i Tinget, og derfor er det ogsaa naturligt, at jeg ved denne Lejlighed giver Udtryk for Regeringens, Rigsdagens og hele Folkets Paaskønnelse af og Taknemmelighed for den Indsats, de danske søfarende har ydet under Krigen. Fra Krigen første Dag arbejdede de danske Søfolk med Livet som Indsats, og i en lang Periode var de danske Søfolk den eneste Stand inden for Befolkningen, der led Tab af Menneskeliv som Følge af Krigsbegivenhederne. Trods de haarde Vilkaar, der blev arbejdet under fra September 1939, var vore Søfolk ikke i Tvivl om, hvor deres Plads var, og hvad deres Pligt var. De fortsatte deres Sejlads til Gavn for deres Land til Trods for, at det ene Skib efter det andet gik til Bunds som Følge af Miner, Torpedoer eller andre Krigsvaaben, og da Danmark den 9. April 1940 blev besat, gik alle de danske Skibe, som kunde det, i allieret Krigstjeneste og fortsatte Sejladsen, og Besætningerne i disse Skibe kom saa at sige til at virke som Danmarks første Frihedskæmpere. Ogsaa Søfolkene inden for Afspærringen fortsatte Sejladsen trods den Fare, der var forbundet dermed som Følge af de Allieredes Krigsindsats mod Tyskland og de tyskbesatte Lande. Vi er vore Søfolk stor Tak skyldig for deres Indsats; og Takken skal ikke mindst rettes til dem, som under Udøvelsen af deres Pligt satte Livet til. Deres Minde vil vi ære, og deres Paarørende vil vi hjælpe; de danske Søfolks Indsats under Krigen skal ikke blive glemt!

Da Danmark blev besat den 9. April 1940, kom ca. 225 danske Skibe i den Situation, at de ikke længere var under deres Rederiers Kontrol, og ca. 5 000 danske Søfolk blev afskaaret fra Hjemlandet. De fleste af disse søfarende har nu i over 5 Aar fortsat deres Tjeneste i danske Skibe, som blev rekvireret af de allierede Magter, og hvad enten Søfolkene blev paa deres egne Skibe eller som Følge af Begivenhedernes Udvikling kom til at tjenstgøre i andre Nationers Skibe, har de alle sejlet i De Forenede Nationers Interesse, og de har i disse mange Aar ikke haft nogen Mulighed for Samvær med og praktisk talt heller ikke Mulighed for Forbindelse med deres Paarørende i Danmark. Baade af rent menneskelige Grunde og for at skaffe de søfarende en paakrævet Rekreation efter den opslidende og nerveanspændende Gerning, de har haft, maa man anse det for naturligt, at der efter Danmarks Befrielse gives disse Sømænd Mulighed for at komme hjem for at holde Ferie

sammen med deres Familier. Og naar man ser hen til den Indsats, de har ydet for De Forenede Nationers Sag og dermed for Danmarks Befrielse, saa synes det rimeligt, at der som et Led i den Paaskønnelse, der fra Statens Side herfor bør ydes de søfarende, tilvejebringes Forudsætninger for, at de kan faa fri Hjemrejse og Ferie med fuld Løn, og at de fornødne Midler hertil udredes af Statskassen.

Det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa at tilvejebringe saadanne Forudsætninger, og ved at gennemføre Lovforslaget vil man være i Overensstemmelse med, hvad der allerede er sket eller kan forventes at ville ske i de andre befriede Søfartslande.

I Lovforslagets § 1 er opstillet de nærmere Betingelser for, at de danske søfarende, der uden for Landet har virket i De Forenede Nationers Interesse, skal kunne opnaa fri Hjemrejse med Underhold til deres Hjem her i Riget for Statskassens Regning. Man har foreslaaet det saaledes, at Sømanden i mindst 6 Maaneder skal have gjort Tjeneste i dansk eller udenlandsk Skib eller paa anden Maade have været til Disposition for Krigsformaal i De Forenede Nationers Interesse. Ministeriet er dog ganske paa det rene med, at der foreligger Tilfælde, hvor denne Betingelse ikke er opfyldt, men hvor det alligevel maa anses for rimeligt, at den paagældende Sømand faar fri Rejse, f. Eks. i Tilfælde hvor han er blevet ramt af Krigsulykke eller Sygdom, inden han endnu har været i Tjeneste i de foreskrevne 6 Maaneder, en Ulykke eller Sygdom, der har medført, at han i Resten af Perioden har været uden af Stand til at gøre nogen Indsats. Saadanne Tilfælde er foreslaaet henlagt til nærmere Prøvelse i Ministeriet, idet der i § 7, sidste Stykke, er indsat en Bestemmelse om, at Ministeren, naar Omstændighederne taler derfor, kan tilstaa fri Hjemrejse og Ferie, selv om Betingelserne efter § 1 ikke foreligger.

Lige saa naturligt som det maa synes at være at skaffe den Sømand, der har ydet en Krigsindsats, gratis Hjemrejse og Ferie, lige saa naturligt maa det være at udelukke den, der frivilligt har virket for Fjendens Interesser, fra et saadant Gode. Det samme gælder den, der uden skellig Grund har vægret sig ved at tage Hyre paa Skibe, der har sejlet for de Allieredes Sag. Bestemmelse herom er derfor medtaget i § 1, sidste Stykke.

Ifølge Lovforslagets § 4 er Betingelserne for at opnaa Ferie de samme som for at faa fri Hjemrejse. Med Hensyn til Feriens Længde er det foreslaaet at yde en Ferie,